

Revisorernas årsredogörelse för år 2016

Granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår granskning enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet, fastställt revisionsreglemente samt utifrån de lagar och förordningar som berör revisionens verksamhet.

Revisorerna granskar *årligen*, i den omfattning som följer av god revisionssed, *all verksamhet* som bedrivs inom nämnderna. Genom lekmanarevisorn granskar revisorerna även den verksamhet som bedrivs i de kommunala bolagen.

Målet med revisorernas arbete är ansvarsprövningen, dvs revisorernas bedömning i frågan om ansvarsfrihet som lämnas till kommunfullmäktige inför dess årliga ansvarsprövning och beslut. Granskningsuppdraget är medlet att nå fram till denna ansvarsprövning.

En viktig och grundläggande del i revisionsprocessen är planering av revisionsinsatserna. Utifrån väsentlighet- och risk har en revisionsplan upprättats.

Vägledning för bedömning av väsentlighet och risk

Den planering som görs av revisionsinsatserna, är en avgörande del av revisionsprocessen i en kommun. Revisionsresurserna är begränsade och måste utnyttjas effektivt. Effektiva verktyg för att välja granskningsområden är därför viktiga för revisionens resultat.

En utgångspunkt för revisionsplaneringen är analysen av väsentlighet och risk. Revisionsarbetet skall inriktas mot sådana områden där det kan finnas risk för att väsentliga fel uppstår, som kan påverka verksamhetens inriktning, förvaltning och redovisning. Utgångspunkten vid bedömning av vad som är väsentligt och riskfyllt är kommunens sätt att bedriva sin verksamhet.

Verksamheten skall bedrivas på ett sätt som säkerställer tillräcklig effektivitet, kvalitet, tillförlitlighet, säkerhet och styrbarhet. Revisionsinsatserna inriktas mot områden som är centrala för att avgöra om verksamheten bedrivs ändamålsenligt.

Nämndernas och styrelsens ansvar för ledning, styrning, uppföljning, utvärdering och kontroll - ansvarsutövande

Nämnder och styrelser har ansvar för att skapa förutsättningar för en ändamålsenlig och säker verksamhet genom aktiva beslut. Revisorerna har under revisionsåret träffat presidierna för:

- kommunfullmäktige
- kommunstyrelsen
- tekniska nämnden
- VA-GIS-nämnden
- socialnämnden
- kultur- och fritidsnämnden
- barn- och utbildningsnämnden

Revisorerna har även under revisionsåret träffat ansvariga tjänstemän inom respektive verksamhetsområde.

Revisorerna har även träffat representanter för kommunens helt- och delägda företag.

Följande granskningar har genomförts under året

Årsredovisning 2016

En av revisorernas uppgifter är att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9 a§) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Finansiella mål

Vår bedömning är att resultatet av de finansiella målen i allt väsentligt är förenliga med vad fullmäktige fastställt.

Verksamhetsmål

Vi anser att det baserat på uppföljningen i årsredovisningen är svårt att ge en sammanfattande och samlad bedömning om huruvida de fyra verksamhetsmålen är uppfyllda. Det kan konstateras att samtliga nämndernas verksamhetsspecifika mål inte är uppfyllda och att samtliga kommunfullmäktiges indikatorer eller mått inte ökar.

Årsredovisningen

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed. Vi bedömer i stort att den information som lämnas i förvaltningsberättelsen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Dock framkom det i KPMG:s granskningen följande avvikelser och iakttagelser:

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar inkluderar även tillgångar, t ex PA-system och ekonomisystem, som borde redovisats som immateriella anläggningstillgångar i årsredovisningen. De investeringar som har gjorts under 2016 har inte varit föremål för några avskrivningar. Alla årets investeringar har aktiverats 2016-12-31 oavsett när under året de anskaffats. Vi har noterat vissa oklarheter huruvida korrekt komponentindelningen har skett av materiella anläggningstillgångar. Under året har t ex en GC-väg aktiverats där kommunen inte särredovisat mellanlager och slitlager utan aktiverat detta sammanslaget med gemensam nyttjandeperiod. Vi anser även att det finns en förbättringspotential när det gäller tydligheten i

kommunens anläggningsregister när det gäller vilka komponenter som tillsammans utgör en specifik tillgång. Vi har även noterat att det finns tillgångar i anläggningsregistret som inte är särdeles specificerade utan benämns t ex stationsområdet eller simhallsanläggningen. Vi anser även att kommunen borde göra en genomgång och inventering av tillgångarna i anläggningsregistret för att säkerställa ett rättvisande anläggningsregister. Vi noterar att det finns mark som redovisas som markreserv men som är avsett till försäljning och därmed borde rubriceras som exploateringsmark. Omkring 13 mkr avseende Bygglandområdet borde rubriceras som exploateringsmark och detta bör åtgärdas framöver.

Exploateringsmark

Exploateringsmark klassificeras som en omsättningstillgång som skall värderas i enlighet med lägsta värdets princip (LVP). Denna princip innebär att en tillgång skall värderas till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde vilket är nettoförsäljningsvärdet. I vår granskning efterfrågade vi en LVP-bedömning och fick uppgifter om att en sådan upprättats och att marknadsvärdena på marken översteg de bokförda värdena som totalt uppgår till 52,7 mkr. Vår granskning visade dock omgående att de angivna marknadsvärdena inkluderade värden på mark som redan sålts varför analysen var felaktig. Vi har indikationer på att det finns ett nedskrivningsbehov av exploateringsmarken då vårt stickprov avseende Verksamhetsområde Syd förefaller ha ett bokfört värde som överstiger försäljningsvärdet med ca 2,4 mkr och detta område motsvarar ca 10% av den totala exploateringsmarken. Kommunen bör vid varje bokslutstillfälle göra en LVP-bedömning av exploateringsmarken för att utreda och fastställa en korrekt värdering av marken.

Kortfristiga fordringar

Höörskommunen har drygt 40 mkr i fordran på staten avseende statsbidrag för flyktingmottagandet. Fordringarna avser ersättning för utförd verksamhet under både 2015 och 2016 och det är en anmärkningsvärd fördröjning när det gäller utbetalningarna från Migrationsverket. Fördröjningen leder till en likviditetsbelastning för kommunerna som får anses orimlig. Det kan noteras att Höörskommunen intäktsfört och redovisat som fordran 100% av de belopp man sökt ersättning för hos Migrationsverket. Vår bedömning är att det dels på grund av fördröjningen men även annars finns en viss risk att kommunen inte får ut hela beloppen då Migrationsverket prövar och granskar om de ansökta medlen verkligen avser bidragsberättigad verksamhet. Vi skulle rekommendera kommunen att av försiktighet reservera en del av fordringarna som osäkra för att inte överskatta intäkterna utan ta höjd för ett icke 100%-igt utfall. Vi arbetar med andra kommuner som av försiktighet t ex endast bokar upp 80% av de ansökta bidragen.

Delårsrapport per augusti 2016

Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål för den ekonomiska förvaltningen som fullmäktige beslutat om i årsbudgeten och flerårsplanen.

Kommunens revisorer har granskat Höörskommuns delårsrapport per 31 augusti 2016. Utifrån genomförd granskning görs följande bedömning av kommunens delårsrapport:

- I vår översiktliga granskning har det inte framkommit några omständigheter som tyder på att kommunens delårsrapport inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.
- Vi delar i huvudsak kommunens bedömning att de finansiella målen kommer att uppnås. Vid vår granskning har vi särskilt iakttagit att inkomster från försäljning av anläggningstillgång inte har återinvesterats, amorterats eller avsatts. Revisorerna

noterar att det för medborgarna inte tydligt framgår vilka de finansiella målen är i delårsrapporten.

- Utifrån vår översiktliga granskning av redovisningen och det prognostiserade resultatet bedömer vi att kravet på ekonomisk balans kommer att uppnås 2016. Vi bedömer att den ekonomiska uppföljningen som delvis otydlig då kommunstyrelsen inte utvärderar och beskriver varför kommunen prognostiserar en ekonomi i balans trots ett prognostiserat underskott i den löpande verksamheten på cirka 10 mkr.
- Vår översiktliga granskning visar på att prognostiserad måluppfyllelse avseende fullmäktiges fyra verksamhetsmål inte kan bedömas i delårsrapporten då huvuddelen av måtten inte är mätbara per augusti 2016.
- Vi bedömer att uppföljningen och måluppfyllelsen avseende verksamheten inte är förenlig med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2016. Vår granskning visar på att 12 av 75 nämndsmål är utvärderade och uppfyllda per augusti 2016. Nämndsmålen struktur, uppföljning och mätbarhet varierar i kvalitet. Kommunstyrelsen bör utifrån styrnings- och ledningsansvaret tillse en förbättrad och jämnare uppföljning av nämndernas mål.

Fördjupade revisionsprojekt

Revisorerna har för verksamhetsåret 2016, genomfört följande fördjupade revisionsprojekt:

Granskning av intern kontroll

Granskningen syftade till att bedöma om Höörs kommun som helhet och per nämnd/ styrelse har en tillräcklig intern kontroll. Vidare var syftet att granska om styrelsen och nämnderna följer kommunens reglemente för intern kontroll. Kommunstyrelsens har utifrån sin uppsiktsplikt, styr och ledningsfunktion ett övergripande ansvar för strukturen och organisationen av interna kontrollen i Höörs kommun. Kommunstyrelsen ska tillse att det finns en god intern kontroll i kommunen och begära in nämndernas resultat för att utvärdera kommunens samlade system samt tillse åtgärder om utvärderingen visar på att förbättringar behövs. Vi bedömde att den interna kontrollen i Höörs kommun 2016 inte är tillräcklig. Kommunstyrelsen bedöms inte ha tillsett tillräckliga åtgärder för att skapa en god intern kontroll i kommunen för år 2016. Bedömningen grundade sig på flera identifierade brister och avvikelser mot beslutat reglemente i nämnderna och kommunstyrelsen.

Åtgärd

Revisorerna översände i mars 2017 granskningsresultatet i form av en rapport och ett missivbrev till kommunstyrelsen och nämnderna för beaktande av synpunkter och åtgärd.

Granskning av flyktingsituationen

Revisorerna i Höörs kommun gav KPMG i uppdrag att genomföra en granskning av flyktingsituationen i Höörs kommun med syftet att bedöma kommunens hantering av flyktingsituationen utifrån anpassning av nämndernas verksamheter, med specifikt fokus på överförmyndarens verksamhet samt mottagande och integration av ensamkommande flyktingbarn.

Vi bedömde att berörda nämnder gjort ändamålsenliga anpassningar av verksamheten för att hantera flyktingmottagandet utifrån förändrade volymer men att kommunstyrelsen i samråd med berörda nämnder bör ta ett ökat helhetsgrepp kring frågan genom att utveckla långsiktiga mål och strategier för kommunens flyktingmottagande och integrationsarbete. Berörda nämnder bör även vidta åtgärder för att säkerställa en långsiktig bostadsförsörjning och insatser för egenförsörjning efter nyanländas etableringsperiod är slut. Kommunstyrelsen och berörda nämnder bör stärka samverkan med Arbetsförmedlingen kring nyanlända som ingår i etableringen. En lokal överenskommelse bör snarast utarbetas för att tillförsäkra att det finns en tydlighet i roller och ansvar. Kommunstyrelsen bör tillse att överförmyndaren utvecklar dokumenterade rutiner för handläggning av ensamkommande barn och kontroll/uppföljning av ställföreträdare. Överförmyndaren bör även säkerställa att rutinen för klagomålshantering återkommande kommuniceras med barnen och berörda verksamheter för att säkerställa att avvikelser avseende de gode männen utreds och följs upp. Av granskningen framgår att reglemente avseende överförmyndaren saknas. Av granskningen framkommer även att det saknas ett gällande avtal mellan Höörs kommun och överförmyndaren. Översynen bör beakta framtida organisering i syfte att minska sårbarheten.

Åtgärd

Revisorerna översände i januari 2017 granskningsresultatet i form av en rapport och ett missivbrev till kommunstyrelsen för beaktande av synpunkter och åtgärd.

I kommunstyrelsens yttrande framgår att det finns ett behov att klargöra den politiska synen på vilket håll kommunen ska arbeta med integration, arbetsmarknad och folkhälsa. Detta ska klargöras genom utarbetande av en kommunövergripande integrationsplan som bör beslutas av kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen konstaterar att överförmyndaren har klarat uppdraget även under en period av extrem tillströmning av ärenden. Godmanskapet för ensamkommande flyktingbarn i kommunen fungerar bra med undantag för ett fall där en god man avsatts med omedelbar verkan. Kommunstyrelsen ska ge överförmyndaren i uppdrag att nedteckna rutiner för handläggning av ensamkommande barn och kontroll/uppföljning av ställföreträdare senast augusti 2017. Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnden göra samordnade utskicka av rutinen för klagomålshantering till ensamkommande flyktingbarn och boenden för ensamkommande flyktingbarn med fasta intervall. Överförmyndaren ska med fasta intervall rapportera till kommunstyrelsen vilka klagomål som inkommit och hur de hanterats. Kommunstyrelsen anser att planerade åtgärder för överförmyndarens verksamhet och organisering, om än inte omedelbart, är tillräckliga.

Revisorerna noterar att yttrandet inte kommenterar avsaknaden av giltigt avtal mellan kommunen och överförmyndaren.

Granskning av placeringar av barn och unga

Revisorerna i Höörs kommun gav KPMG i uppdrag att genomföra en granskning av placeringar av barn och unga i Höörs kommun med syfte att bedöma om insatserna för barn och ungdomar i familjehem och HVB var ändamålsenliga och om det fanns en ändamålsenlig kvalitetsuppföljning både i egen regi och i extern regi.

Vi bedömde att socialnämnden utifrån gällande riktlinjer och rutiner utvecklat ändamålsenliga strukturer och system för utredning och uppföljning av placerade barn i syfte att erbjuda barn och ungdomar i familjehem och HVB ändamålsenliga insatser. Den övergripande analysen och sammanfattande bedömningen kring vilka åtgärder som ska vidtas för att stärka verksamheternas kvalitet och säkerhet avseende såväl familjehemsvården som institutionsvården kan stärkas. Nämnden bör även säkerställa att kommunens samtliga boenden omfattas av tillsynen. Utifrån det entreprenadavtal som tecknats mellan Höörs kommun och en extern utförare av HVB-hem bör Socialnämnden tillse att årlig avtalsuppföljning görs och att framtagen åtgärdsplan efterlevs, speciellt med anledning av de klagomål som inkommit under året. Nuvarande riktlinjer för familjehems- och institutionsvård bör utvecklas för att även omfatta hur godkännande av externa utförare ska ske och vilka kvalitetskrav som ställs, exempelvis genom att tydliggöra med vilken frekvens och i vilken form utbildning ska erbjudas familjehem.

Åtgärd

Revisorerna översände i januari 2017 granskningsresultatet i form av en rapport och ett missivbrev till socialnämnden för beaktande av synpunkter och åtgärd. Socialnämnden angav i sitt yttrande att nämnden delar revisorernas bedömningar och angav ett antal åtgärder som ska genomföras.

Granskning av bostads- och lokalbyggande

Revisorerna i Höörs kommun gav PWC i uppdrag att genomföra en granskning av bostads- och lokalbyggande i Höörs kommun. Syftet var att bedöma om kommunen har en

tillräcklig styrning och kontroll för att säkerställa en ändamålsenlig bostads- och lokalförsörjning som bidrar till uppfyllelsen av vision 2025 och kopplade mål.

Vi bedömde att kommunen (kommunstyrelsen) inte i alla delar har en tillräcklig styrning och kontroll för att säkerställa en ändamålsenlig bostads- och lokalförsörjning som bidrar till uppfyllelsen av Vision 2025 och kopplade mål. I missivet belystes nedanstående:

- Vision 2025 och kommunfullmäktiges mål bör brytas ner av kommunstyrelsen i konkreta mål för bostads- och lokalförsörjning
- Kommunstyrelsen bör ta fram och besluta om ett lokalförsörjningsprogram
- ”Principerna för styrning och kontroll av kommunens investeringar i lokaler och andra byggprojekt” tillämpas inte i de delar som avser projektstyrning och beställningar till HFAB, vilket bidrar till att ansvarsfördelningen upplevs som otydlig.

Åtgärd

Revisorerna översände i januari 2017 granskningsresultatet i form av en rapport och ett missivbrev till kommunstyrelsen och berörda nämnderna för beaktande av synpunkter och åtgärd. Yttrande inväntas.

Granskning av HFAB

Lekmannarevisorn i HFAB gav PWC i uppdrag att genomföra en granskning av bolagets styrdokument. Syftet med granskningen är att ge lekmannarevisorn ett underlag för sin bedömning om verksamheten i HFAB sköts på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Lekmannarevisorn bedömde ägardirektivet som tydligt avseende vilka krav som ägaren ställer på bolaget. Lekmannarevisorn ansåg att bolagsordning och ägardirektiv tydligt manifesterar kopplingen mellan kommunen och bolaget där bolaget utgör en viktig aktör för bidra till kommunens övergripande vision om tillväxt mm. Lekmannarevisorn bedömer att både bolagsordning och ägardirektiv innehåller adekvata uppgifter samt att båda dokumenten är aktuella. Noterbart är att de mål som bolaget har att följa enligt ägardirektivet avser perioden år 2016 – 2020. Lekmannarevisorn anser mot denna bakgrund att det är viktigt att ägardirektivet blir föremål för revidering i god innan periodens slut. Bolagets affärsplan bedöms innehålla den information som är nödvändig, bland annat anser vi att bolagets styrkort ger en tydlig överblick över vilka mål som gäller samt hur dessa ska mätas. Vidare anses bolagets SWOT-analys utgör ett viktigt underlag för att kunna dels förstärka de styrkor som bolaget har samt dels vidta nödvändiga motåtgärder till de hot som anses föreligga. Vad gäller den interna kontrollen bedömer lekmannarevisorn att det föreligger ett aktivt arbete där riskanalysen utgör underlag för den interna kontrollen. Lekmannarevisorn noterar den utmaning som företrädare i bolaget lyfter fram avseende den bristande efterfrågan som finns i nuläget på nyproducerade hyresrätter kopplat till prisbilden. Utifrån de iakttagelser som har gjort i samband med denna övergripande granskning görs den sammanfattande bedömningen att bolaget bedriver verksamheten i enlighet med det av fullmäktige fastställda ägardirektivet.

Stiftelser

Hörs revisorer har ännu inte haft möjlighet att granska kommunens stiftelser då kommunen per april 2017 inte har inkommit med stiftelsernas årsredovisningar.

Övrigt

Vi har under året löpande följt utvecklingen av kommunens ekonomi.

Vi har under året följt respektive nämnds och styrelses verksamhet via protokollen.

Vi har under året regelbundet träffat politiker och tjänstemän för att informera oss om verksamheten.

I april 2016 anställdes ett sakkunnigt biträde på 25 procent för att ytterligare öka kvaliteten i revisorernas arbete.

Revisionen har under året deltagit i utbildning inom olika områden som berör den kommunala revisionen.

Revisionen har under året följt utredningen av ekonomistyrningen för MittSkåne vatten och den gemensamma nämnden VA-GIS. Gemensam nämnd innebär utmaningar för såväl räkenskaper såsom för revisorernas granskning och ansvarsutkrävande.

Vi har regelbundet under året träffat revisorerna i Hörby för att diskutera gemensamma revisionsfrågor såsom VA-GIS, MERAB, IT kommunerna i Skåne AB och räddningstjänsten.

Årets ekonomiska resultat

Till vårt förfogande har vi haft ett budgetanslag på 939 tkr. Resultatet 2016 är + 180 tkr.